


СХВАЛЕНО

Рішення педагогічної ради
Запорізької гімназії №63
Запорізької міської ради
протокол № 9 від 23.06 2023 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор  Геннадій ЦИГАНОВ

Наказ № 85 пр. 1 від 23.06.2023



СТРАТЕГІЯ
подолання освітніх втрат
у 2023-2024 н.р.
Запорізької гімназії №63
Запорізької міської ради

Запоріжжя, 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Освітні втрати — це прогалини у знаннях і навичках, які виникають в учнівської молоді під час освітнього процесу у порівнянні зі стандартами освіти та очікуваними результатами навчальних здобутків.

Освітні втрати можуть виникати з різних — як індивідуальних, так і системних — причин. Серед них: здоров'я, війна, пандемія, надзвичайні ситуації природного характеру.

Значний вплив також накладається на освітні втрати, зумовлені у 2020—2021 роках пандемією COVID-19. Окрім безпосередньої зупинки освітнього процесу, що мав місце у всій країні після 24 лютого 2022 року, а також обмежень дистанційного навчання, на виникнення освітніх втрат можуть впливати також інші чинники:

- > бойові дії та окупація;
- > повітряні тривоги;
- > виїзд за кордон;
- > зміна місця проживання у межах України;
- > відключення електроенергії;
- > руйнування значної частини закладів освіти.

Освітні втрати - як снігова куля: якщо ми маємо прогалини на певному рівні освіти, то ці прогалини зумовлюють наступні прогалини.

Що треба робити, щоб ці прогалини не накопичувалися? Насамперед важливо вчасно, хоча би на локальному рівні, кожному вчителю та вчительці розуміти, **які елементи навчального матеріалу є ключовими**.

Сама собою ситуація не виправиться. Як доводить практика: якщо прогалини в навчанні вчителі намагаються наздогнати просто на заняттях, при цьому просуваючись у новому матеріалі, це не є ефективним та лише заплутує здобувачів освіти. Необхідні цільові заходи, щоб допомогти учням надолужити втрачене.

Можливі варіанти:

1. Збільшення часу навчання
2. Прискорена освіта
3. Програми прискореного навчання
4. Корекційні програми
5. Адаптивне навчання
6. Програми надолуження освітніх втрат <https://osvitanova.com.ua/posts/5627-stratehii-nadoluzhennia-osvitnikh-vtrat-i-aki-%20isnuut-i-aki-pidtrymuiut-vchyteli>

Стратегія з надолуження освітніх втрат — це комплекс заходів для здобувачів загальної середньої освіти, спрямований:

- на визначення прогалин у навчанні та їх компенсацію,

- а також на адаптацію,
- пріоритезацію предметів (знань та компетентностей),
- надання психологічної та соціально-емоційної підтримки.

Рекомендовані індикатори для моніторингу програм з надолуження освітніх втрат (на кінець навчального року)

Для оцінювання ефективності програм з надолуження освітніх втрат пропонуємо використовувати такі індикатори:

- кількість дівчаток і хлопчиків, які взяли участь у програмі;
- відсоток дітей, які покращили свої знання;
 - принаймні з одного предмета;
 - вдосконалили щонайменше одну ключову компетентність; наскрізне вміння за результатами участі у програмі з надолуження освітніх втрат.

2. На допомогу вчителю:

1. У зручний для дітей час можна виконувати [діагностичні тести на платформі ВШО](#). Їх розробили в межах ініціативи “Збереження доступу до шкільної освіти” від проекту “Супровід урядових реформ в Україні” (SURGe).

2. Крім діагностичних тестів, на сайті [“Всеукраїнської школи онлайн”](#) є відеоуроки із завданнями для учнів 5-9 класів.

3. Помічними також будуть **аудіоуроки для 8-9 класів з історії України, української мови та літератури** [“Вчися вухами”](#) від ГО “Смарт освіта”.

4. Також учні можуть самостійно опрацьовувати **ресурси, де вчителі пояснюють теми шкільної програми:**

- курс [“Лайфхаки з української мови. Підготовка до ЗНО”](#) на платформі EdEra теж має тести, допоміжні матеріали та інтерактивні конспекти;
- [тренажер із правопису української мови](#) пропонує різні вправи для закріплення та перевірки тем;
- онлайн-курс [“Історія України в історіях”](#) від ЕдЕра пропонує добірку відео, подкастів, текстів та тестів;
- безплатний курс [“Ізі ЗНО”](#) допоможе вчити англійську за мемами, серіалами та фільмами;
- ресурс [ЕдНзКраде](#) містить безплатні онлайн-уроки граматики, вправи із читання, письма та аудіо;
- онлайн-курс [“Автостопом по біології”](#) має конспекти та тестові завдання;
- [YouTube-канал](#) вчителя фізики Павла Віктора, де зібрано 45 відеоуроків із докладними поясненнями та прикладами розв’язання задач.

5. **Освітні втрати: причини та шляхи подолання разом з проектом «Всеосвіта»**

6. Долаємо освітні втрати: поради для вчителів української мови та літератури

7. Аби допомогти вчителям знайти свій шлях надолуження втраченого, проєкт “Клуб НУШ” за підтримки Міжнародного фонду “Відродження” [розробив посібник](#) “Подолання освітніх втрат з української мови та літератури. Методичні рекомендації та приклади уроків”.

8. У зручний для дітей час можна виконувати [діагностичні тести на платформі ВШО](#). Їх розробили в межах ініціативи “Збереження доступу до шкільної освіти” від проєкту “Супровід урядових реформ в Україні” (SURGe).

9. Крім діагностичних тестів, на сайті [“Всеукраїнської школи онлайн”](#) є відеоуроки із завданнями для учнів 5-9 класів.

10. Помічними також будуть **аудіоуроки для 8-9 класів з історії України, української мови та літератури** [“Вчися вухами”](#) від ГО “Смарт освіта”.

11. Також учні можуть самостійно опрацьовувати **ресурси, де вчителі пояснюють теми шкільної програми:**

- курс [“Лайфхаки з української мови. Підготовка до ЗНО”](#) на платформі EdEra теж має тести, допоміжні матеріали та інтерактивні конспекти;
- [тренажер із правопису української мови](#) пропонує різні вправи для закріплення та перевірки тем;
- онлайн-курс [“Історія України в історіях”](#) від ЕдЕга пропонує добірку відео, подкастів, текстів та тестів;
- безплатний курс [“Ізі ЗНО”](#) допоможе вчити англійську за мемами, серіалами та фільмами;
- ресурс [ЕдНзКраде](#) містить безплатні онлайн-уроки граматики, вправи із читання, письма та аудіо;
- онлайн-курс [“Автостопом по біології”](#) має конспекти та тестові завдання;
- [YouTube-канал](#) вчителя фізики Павла Віктора, де зібрано 45 відеоуроків із докладними поясненнями та прикладами розв’язання задач.

12. Освітні втрати: причини та шляхи подолання разом з проєктом «Всеосвіта»

13. Долаємо освітні втрати: поради для вчителів української мови та літератури

14. Аби допомогти вчителям знайти свій шлях надолуження втраченого, проєкт “Клуб НУШ” за підтримки Міжнародного фонду “Відродження” [розробив посібник](#) “Подолання освітніх втрат з української мови та літератури. Методичні рекомендації та приклади уроків”.

**3. Програма подолання освітніх втрат за 2022-2023 навчальний рік,
викликаних реаліями військового часу, розрахований на 2023-2024
навчальний рік**

№ з/п	Зміст роботи	Дата виконання	Відповідальні
1.	Визначення базових предметів (пріоритетність)	30.08.2023	Педагогічний колектив
2.	<p>Затвердження базових предметів:</p> <p>У початковій школі:</p> <ul style="list-style-type: none"> -українська мова (читання та письмо); -математика; <p>У базовій школі:</p> <p>НУШ, (5-6 класи):</p> <ul style="list-style-type: none"> -українська мова та література; - математика; - англійська мова; - історія України. <p>7-9 класи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - українська мова та література; - математика; - англійська мова; - історія України; - біологія; - фізика; - хімія; - географія. 	30.08.2023	Учителі 4-х класів та учителі-предметники 5-9 класів
3.	Розробити діагностичні тести для визначення рівня опорних знань у здобувачів освіти та вимірювання освітніх втрат з конкретного предмета.	Серпень 2023	Зазначені вчителі-предметники 5-9 класів та учителі початкових класів
4.	Провести діагностувальні роботи з метою виявлення прогалин.	Вересень 2023	Учителі-предметники 5-9 класів та учителі 4 класів
5.	Провести аналіз результатів ДР №1 з метою виокремлення уроків для повторення, коригування, уроків консультаційного характеру; продумати різнорівневі завдання, підшукати додаткові інтернет-ресурси, що дають можливість	День проведення ДР №1	Учителі-предметники 5-9 класів та учителі 4 класів

	самостійного повторення вивченого в цікавій та ігровій формах.		
6.	З'ясувати пріоритетність тем, з яких виявлено найнижчі результати .	День проведення ДР №1	Учителі-предметники 5-9 класів та учителі 4 класів
7.	Здійснити адаптивне гнучке планування, яке передбачає: -перерозподіл навчального часу між темами; -закріплення раніше вивчених тем (на уроках та індивідуальні консультації учнів за запитом); -або розроблення власної навчальної програми, коригуючи зміст та результати навчання з урахуванням виявлених освітніх втрат.	До наступного уроку	Учителі-предметники 5-9 класів та учителі 4 класів
8.	Відповідно плану повторення, закріплення раніше вивчених тем, повторювати навчальний матеріал на відведених для цього уроках та індивідуальних консультаціях.	Вересень-жовтень 2023 р.	Учителі-предметники 5-9 класів та учителі 4 класів
9.	Продовжити надолуження освітніх втрат через повторення базових знань кожної нової теми.	Вересень-жовтень	Учителі-предметники 5-9 класів та учителі 4 класів
10.	Провести ДР № з метою перевірки рівня подолання освітніх втрат.	Кінець грудня	Учителі-предметники 5-9 класів та учителі 4 класів
11.	Продовжити роботу над подоланням ОВ протягом навчального року.	2023-2024 н.р.	Учителі-предметники 5-9 класів та учителі 4 класів
12.	Провести ДР №3 з метою виявлення результатів роботи над подоланням освітніх втрат протягом навчального року.	Травень	Учителі-предметники 5-9 класів та учителі 4 класів
13.	Провести моніторинг результативності проведеної роботи із подолання освітніх втрат з метою коригування планування		Адміністрація

5. Для компенсації виховних та психологічних втрат необхідно:

- на світоглядному, науково-теоретичному й виховному рівнях здолати у молодого покоління відчуження від своїх національно-історичних коренів;
- надати психологічну підтримку учасникам освітнього процесу, яка сприятиме попередженню появи посттравматичного стресового розладу, тривожних розладів та депресій
- паралельно з навчанням передбачити емоційну підтримку

5. Узагальнення результатів роботи гімназії по усуненню освітніх втрат та освітніх розривів

5.1. Провести моніторингові дослідження навчальної успішності учнів «на виході».

5.2. Визначити найбільш ефективні методи/технології подолання навчальних втрат.

5.3. Здійснювати адаптивне гнучке планування, яке б передбачало перерозподіл навчального часу між темами, або розробляти власні навчальні програми, коригуючи зміст та результати навчання з урахуванням виявлених освітніх втрат, розробити завдання різних рівнів складності для окремих учнів.

СТРАТЕГІЯ

подолання освітніх втрат загальної середньої освіти

